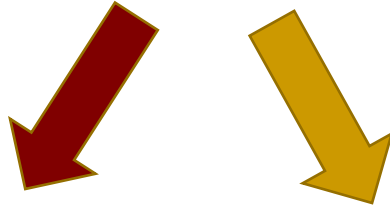

2Α--Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

**ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

■ **Ιστορία** ► μάθημα

[~**μαθαίνεται**]

«απ' ...έξω»

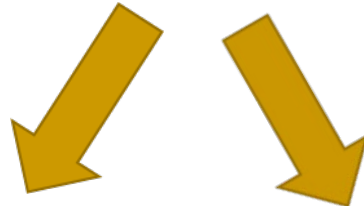
«από ...μέσα»

αποστήθιση

Κατανόηση

= **Βαθιά γνώση** + **Εφαρμογή**

- Η λέξη-κλειδί της ιστορίας
(και της διδασκαλίας της)
είναι η

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

Η ...ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. επίγνωση, ευελιξία, ενθουσιασμός, γνώση
δασκάλου/ας

2. ελκυσμός
ενδιαφέροντος
μαθητή

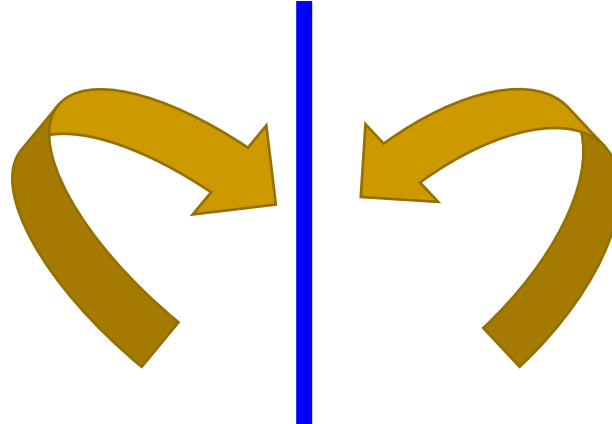
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

3. δημιουργία
προσδοκιών-
κινήτρων μαθητή

4. τεχνικές

Η συνάντηση της γνώσης γίνεται στον χώρο
ανάμεσα στον μαθητή και τον δάσκαλο

■ Ο λόγος του δασκάλου
πρέπει να παράγει
νόημα και συνάφεια,

έτσι ώστε
να στηρίζει *τους τρόπους*
κατανόησης των μαθητών

(Chris Husbands)

■ Προϋποθέσεις μιας αποτελεσματικής διδασκαλίας

1. Η Διδακτική προϋποθέτει την
Παιδαγωγική (όχι συνταγογραφίες...)

2. Κάνω την Ιστορία
δικό μου πρόβλημα (= δική μου ανάγκη)

και φροντίζω να δείξω την έγνοια μου
αυτή στους μαθητές
με όλους τους τρόπους

3. Η επιτυχία μιας διδασκαλίας,
εξαρτάται όχι μόνο
από «τα κατά» τη διάρκεια της διδασκαλίας,
αλλά και από «τα πριν» και «τα μετά» από αυτήν...

4. Σημασία στην επιλογή των στόχων της
διδασκαλίας (γνωστικός, διαδικαστικός, εννοιολογικός,
ομαδοσυνεργατικός, αισθητικός,
καλλιέργεια στάσεων
και κριτικής σκέψης...)

► Να γίνεται συνδυασμός **στόχων** και **δραστηριοτήτων**

5. Επιλογή και προσδιορισμός της κατάλληλης χρονικής στιγμής για την κάθε δραστηριότητα

6. Προσεκτικός σχεδιασμός της διδασκαλίας,
με πρόβλεψη για προσαρμογή της στον χρόνο και στις ανάγκες των συγκεκριμένων μαθητών

7. Βασική απαίτηση

στη σύγχρονη διδασκαλία της ιστορίας
είναι η πολυ-τροπικότητα της ιστορικής
προσέγγισης

- Όχι απλή ανάγνωση από τους μαθητές
ή απλή αφήγηση από το δάσκαλο
και μετά συμπλήρωση ασκήσεων,

αλλά **συνδυασμός των τρόπων παρουσίασης**
της ιστορικής ύλης:

- Αφήγηση,
- αναδιήγηση,
- ερωτήματα,
- ιστορικές πηγές,
- εικόνες, σχέδια, γελοιογραφίες,
- προπλάσματα,
- μυθιστόρημα, κινηματογράφος, θέατρο,
- δραματοποίηση, παιχνίδι ρόλων,
- ζωγραφική, πλαστική,
- επισκέψεις σε μουσεία, τοπική ιστορία,
- σύνθεση ιστορικού κειμένου...

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΠΡΙΝ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

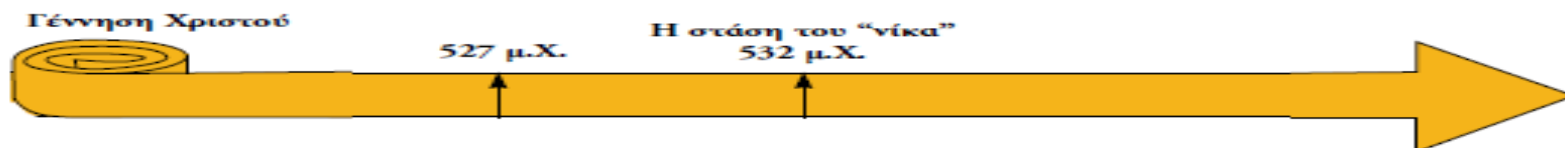
1. Σχεδιάζω την **Ιστορική Γραμμή**
(όχι ευθεία αλλά **τεθλασμένη**)
και την αναρτώ με μεγάλο χαρτί κανσόν
δίπλα στον πίνακα
- «**Αισθητοποίηση του ιστορικού χρόνου**»

Ο συνήθης τρόπος...

Το βυζαντινό κράτος, μια δύναμη που μεγαλώνει

14. Οι Δήμοι αναστατώνουν την πρωτεύουσα με τη «στάση του νίκα»

Οι μεταρρυθμίσεις του Ιουστινιανού ενόχλησαν τους προνομιούχους και τους Δήμους, που αντέδρασαν και προκάλεσαν ταραχές στην Πόλη. Η αυτοκρατορική φρουρά στήριξε τον Ιουστινιανό και τον έπεισε να μην παραιτηθεί. Η αυτοκρατορική φρουρά έπνιξε στο αίμα τη «στάση του νίκα».

Οι μεταρρυθμίσεις του Ιουστινιανού έβαλαν τάξη στη λειτουργία των υπηρεσιών του κράτους και επέβαλαν έλεγχο στα έσοδα και των Δήμων. Αυτό ενόχλησε τους οργανωτές των ιπποδρομιών και οι αρχηγοί τους μετέφεραν τα παράπονα και τη δυσαρέσκειά τους στον αυτοκράτορα. Ο Ιουστινιανός τούς άκουσε με προσοχή, αλλά δεν άλλαξε τις αποφάσεις του.

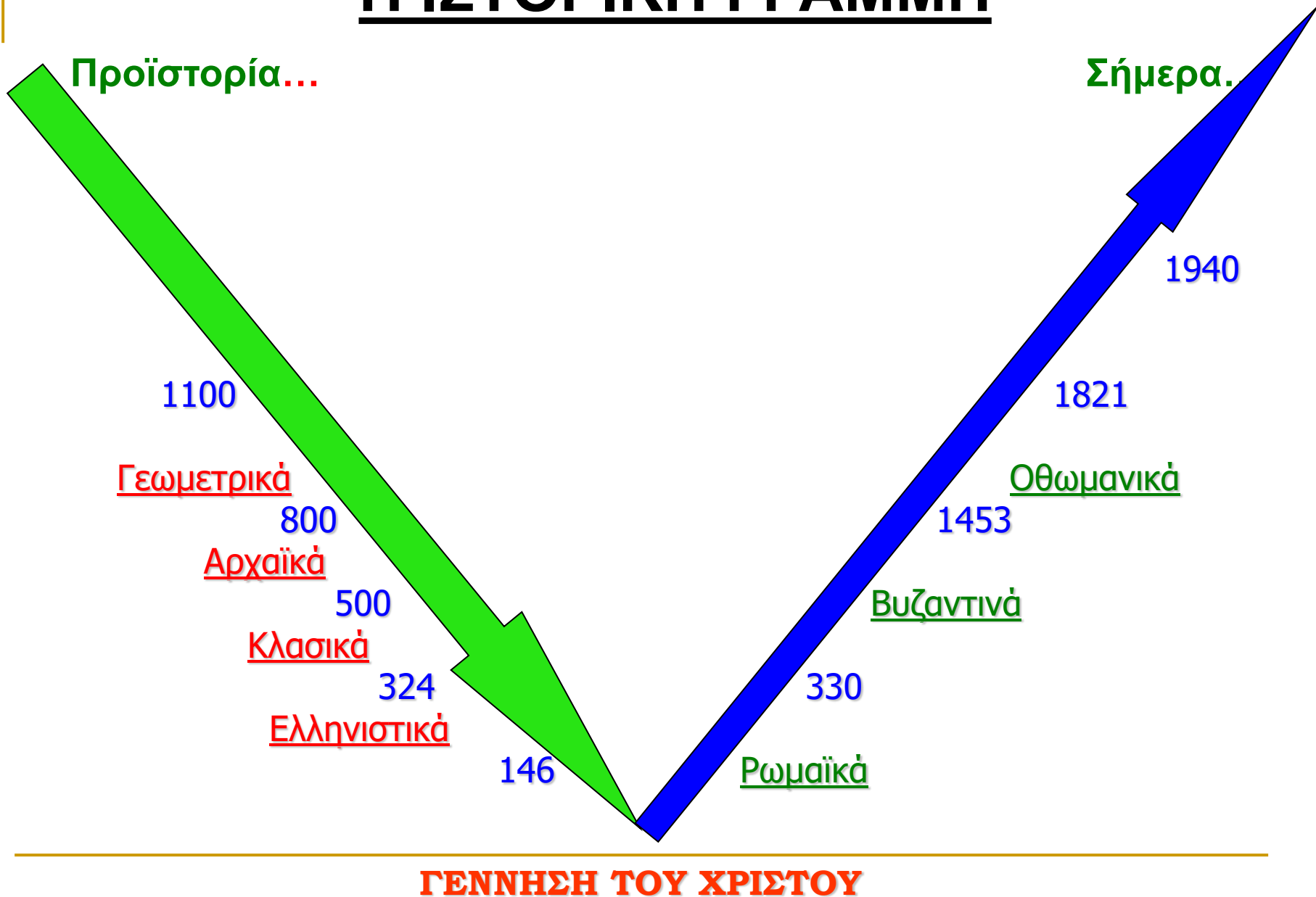
Το Γενάρη του 532 μ.Χ., κατά τη διάρκεια των αγώνων, ξέσπασαν ταραχές στον ιππόδρομο ανάμεσα στους οπαδούς των Πράσινων και των Βένετων. Η φρουρά των αγώνων προσπάθησε να τους διαχωρίσει. Τότε οι αντιμαχόμενες ομάδες ενώθηκαν και στράφηκαν κατά της φρουράς, κραυγάζοντας υβριστικά συνθήματα κατά του λογοθέτη των οικονομικών Ιωάννη Καππαδόκη, του νομοθέτη Τριβωνιανού, αλλά και κατά του ίδιου του αυτοκράτορα, από τον οποίο ζητούσαν να παραιτηθεί.

Οι ταραχές δεν περιορίστηκαν στον ιππόδρομο. Οι στασιαστές άνοιξαν τις πύλες και ξεχύθηκαν στην Πόλη. Ληπλάτησαν την αγορά, πυρπόλησαν δημόσια κτίρια, την Αγία Σοφία και τα προπύλαια του Παλατιού, φωνάζοντας

1. Οι στασιαστές, Πράσινοι και Βένετοι, έσπασαν τις πύλες του ιπποδρόμου και ξεχύθηκαν στους δρόμους της Πόλης κραυγάζοντας: «νίκα-νίκα».

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ (υποχρεωτική)

- Σχεδιάστε σε χαρτί κανσόν
την **Ιστορική Γραμμή**,
όπως στο παράδειγμα της προηγούμενης
διαφάνειας,
για να την χρησιμοποιήσετε στην τάξη σας
όταν στο 8^ο εξάμηνο κάνετε τις
δισ-εβδομαδιαίες διδασκαλίες

[παράδοση από την άλλη εβδομάδα]

ΠΡΟΣΟΧΗ:

ΜΕΓΑΛΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΚΙ ΑΠΟ ΜΑΚΡΥΑ!!

2. Σχεδιάζω σε χαρτί κανσόν και αναρτώ σε εμφανές σημείο το «*Ιστορικό Πανόραμα*» της κάθε τάξης

(το οποίο θα περιλαμβάνει
*σημαντικά γεγονότα, χρονολογίες,
πρόσωπα, λέξεις-κλειδιά, φωτογραφίες κλπ.*)

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ Δ'ΤΑΞΗΣ

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ 1100 – 800 π.Χ.	ΑΡΧΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΑ 800 – 500 π.Χ.	ΚΛΑΣΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ 800 – 324 π.Χ.	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ 324 – 146 π.Χ.
...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ Ε' ΤΑΞΗΣ

ΡΩΜΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

146 π. Χ. – 324 μ. Χ.

...

...

...

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ

324 μ. Χ. – 1453 μ. Χ.

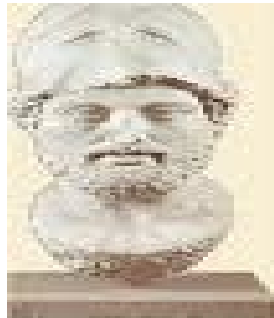
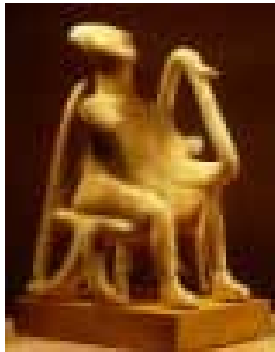
...

...

...

3. Φροντίζω να εφοδιαστώ με **προπλάσματα** της ιστορικής περιόδου που θα μελετήσουμε (αγάλματα, ναοί, προσωπίδες, εικόνες, νομίσματα, κλπ.)

για την «απτική κατανόηση» ... (;)

-
- Αρχίζω ... **από τώρα**...να συλλέγω τέτοιου είδους προπλάσματα

- Δημιουργώ το **προσωπικό μου**
ιστορικό αρχείο προπλασμάτων...
-

4. Φροντίζω να υπάρχουν ιστορικοί και γεωγραφικοί χάρτες μέσα στην αίθουσα (ή τους κατασκευάζω...)

→ για τη διαρκή σύνδεση **Ιστορίας – Γεωγραφίας**

■ Δεν μπορεί να υπάρχει διδασκαλία της Ιστορίας χωρίς τη Γεωγραφία (= γεωγραφικό **εν-τοπισμό**)!

**The Roman Empire
at its peak
117 A.D.**

Σύγκριση παλαιότερων και νεώτερων χαρτών

Μπορώ να ετοιμάσω κι ένα **ιστορικο-γεωγραφικό project**,
με αφορμή αυτή τη σύγκριση...

5. Μελετώ ενδελεχώς τους **γενικούς** και **ειδικούς** **στόχους** της Ενότητας και του κεφαλαίου που θα μελετήσουμε

(βρίσκονται στο «Βιβλίο του Δασκάλου»)

- Με βοήθά:
- α)** στη διάκριση **ουσιώδους** και **επουσιώδους**, (;)
 - β)** στην πορεία της διδασκαλίας,
 - γ)** στην επεξεργασία των δραστηριοτήτων,
 - δ)** στην αξιολόγηση...

6. Αφού έχω ήδη ερευνήσει και άλλα βιβλία για το θέμα που θα διδάξω,

μελετώ πολύ καλά το κυρίως κείμενο του ιστορικού κεφαλαίου

(αλλά και τα άλλα κείμενα – πηγές)

καιπροσπαθώ να μαντέψω τις δυσκολίες
(και τα ερωτήματα...)

που μπορεί να εγερθούν στους μαθητές κατά την επεξεργασία του μαθήματος

► Δίνω μια **διαρκή μάχη εναντίον αυτού**

που μου φαίνεται [...εμένα που είμαι μεγάλος/η

και όχι στα παιδιά...] **αυτονόητο...!!!**

7. Χρησιμοποιώ την ετυμολογία
βασικών λέξεων – εννοιών της ιστορίας
για καλύτερη κατανόηση

(επ-ανάσταση, Ανα-γέννηση,
αστός/άστυ,
Μεσ-αίωνας, χρησμός...)

8. Χρησιμοποιώ (με προσοχή...)
την «ιστορική αναλογία»
= ομοιότητες/αναλογίες που μπορεί να
υπάρχουν τότε και τώρα...

■ ΤΕΛΟΣ Α΄ ΜΕΡΟΥΣ